

gevoelen. Doch we dezer actie niet merikaansche toon. En, ons dunkt, iteerdien over de nie in den eere ook onze Neder- vond terzijde zullen daaromtrent lizen, chte. Laat ons er dat de eventuele undel wel zonder de actuele toe- kerken gelaten om a, en in elk geval s der eere en de geval te zijn tot

HENRY BEETS.

i 1933.

DUWIT

Pluriformiteit.

erel. Kb. N.Br. en ke scheuren goed pluriformiteit". We

zich realiseren oet dat openbaar

lijkheid. De Kerk heid is, openbaart als een verdeelde

disharmonie tus- tevolg van zonde, wat ze werkelijk

werking van

toestand mogen veroordeeld die te de vele kerk- meer als zonde

rscheuring goed- en nog door een

Koning, dat wij nifesteeren zul- naar dezen eisch kind des Heeren zaam kind, voor ons leven

r ernst worden! uriformiteit an die verdeeld- ings en zegen- waarheid Gods in één kerk tot nu de eene kerk n de waarheid, t belicht, en zoo chillende zijden openbaring be- hrustelijke kerk, vonden.

distribueerd. dan de andere, men een (door hiermee is hun in is een zegen neen, omdat zij ledig uitdragen

er niet meer k. Ze zijn alle elementen zijn. alle dwalingen reken van wat nkele kerk zal re voortzetting rk, en andere kerken.

uriformiteit! — teg tegen deze teitsidee opko- onze kerkzon- r zich zelf (en e verscheuring gen werk des scheurt, maar bezien is deze

zekere „pluri-

geheel andere. een eenheid-

heeft neerge- d, dat de een- heid. We vijf- kerk. Dat is eenheid, die aus, kan niet

de gewenschte vorm zijn. De kerk zal zich in verschil- lende tijden en verschillende landen anders open- baren.

De kerk in het Oosten zal steeds een ander aspect vertoonen dan de kerken in het Westen. Zoowel in vorm, als ook naar haar belijdenisschriften. Maar daarin schuilt geen tegenspraak.

Telkens komen nieuwe stemmen de op dit punt heer- schende verwarring breken.

Over de „geestelijke basis“.

Ook „De Wachter“, Ds Rietberg, verzet zich tegen wat „De Wekker“ schreef inzake het lijdelijke wachten op eenheid, tot deze „geboren“ is. We lezen:

De geschiedenis van de Afscheiding en van de Christel. Gereformeerde Kerk tot 1892 spreekt boek- deelen.

Naar den mensch gesproken was het samengaan en kerkelijk samenleven van de verschillende groepen der Afscheiding een onmogelijkheid, maar onze vade- ren kenden hun roeping; ze wisten, dat ze bij elkander behoorden, en — zij kwamen ook bij elkander!

En wat was er later niet een gedeeldheid, die tot scheuring dreigde over te gaan! 'k Behoef alléén maar te herinneren aan de namen Van Velzen en Brummelkamp. En toen heusch niet, zoals sommigen meenen, om kleinigheden. Neen, men noem- de dat toen ook dogmatische geschillen. Velen hielden Brummelkamp voor een verkapt Remonstrant! Wat hebben onze voorvaders in die dagen soms scherp tegenover elkander gestaan!

Maar — is dit alles niet prachtig terechtgekomen? Getuige de oprichting van onze Theol. School te Kampen, als bevestiging van de eenheid der Afge- scheidenen.

En dan — de vereeniging met de Kruisgemeenten in 1890! Ongeveer 30 jaar lang hadden de Afgeschei- denen en de menschen van de Kruisgemeenten elkan- der allerlei dingen verweten. Zij stonden zoo vijandig tegenover elkander, dat men alles eerder zou kunnen gelooven, dan dat deze twee kerkgemeenschappen ooit bij elkander zouden komen.

En toch is op de Synode van Middelburg in 1899 de vereeniging tot stand gekomen!

Vóór de Synode had niemand dit verwacht.

Aanhouden, aanhouden. Het komt op den duur wel zoover, als men maar niet de zaak doodzwijgt.

Weer een kwestie.

Ds K. v. Anken schrijft in „Delftsche Kerkbode“:

Tot hiertoe las ik nog nooit, dat een predikant buiten het Gereformeerd Kerkverband in wettigen dienst des Woords in onze kerken vooring. Alleen meen ik mij te herinneren, dat in onze Indische kerken het wel eens gebeurd is, toen de veldprediker in al- gemeenten dienst Ds H. Janssen Indië bezocht. Hier te lande weet ik er niet van.

Maar nu zal 't geschieden volgens een advertentie in onze Kerkbode op 20 Juli te Winterswijk, waar een huwelijks-bevestiging zal plaats hebben onder voor- gang van een predikant, die hier te Delft indertijd bij een kerk van min vaste formatie diende en mo- menteel te Gent (België) bij zulk een kerk voor- ganger is.

Indien de Kerkeraad van W. daarmee zeggen wil, dat het geen Zondagsche dienst is en dat dus er wel mee door kan, wil ik opmerken, dat wij den dienst des Woords bij een huwelijks-bevestiging niet moeten degraderen. Het is een dienst des Woords en niet maar een godsdienstige vorm. Een trouwdienst ver- schilt in karakter niets van een gewonen dienst des Woords. Zoo hebben wij 't volgens Gereformeerd Kerkrecht geleerd. Vandaar, dat de classis Den Haag naar aanleiding van een visitatie in een onzer kerken haar afkeuring uitsprak, dat de huwelijks-bevestiging daar wel eens geschiedde door een oefenaar. Zij wilde daarmee het beginsel hoog houden.

En zoo men in W. van meening is, dat de bewuste predikant de Gereformeerde belijdenis toegedaan is, wat ik graag geloof, maar niet door de wettige instanties is geconstateerd, heeft men op deze manier alleen maar geïllustreerd, dat het tijd wordt, dat onnoodige scheuring worde te niet gedaan. En de gemeente wordt door zulke feiten niet geholpen, maar de ideeën over kerkvorm worden verward. En 't is in onze dagen niet noodig om dit nog te be- vorderen.

Misschien is het ter beoordeeling noodig, eerst zeker- heid te hebben omtrent de vraag, of de Kerkeraad ter plaatse zelf den ambtelijken dienst deed, dan slechts het gebouw afstond.

„De Wekker“ over onze reclame.

Te Delft, evenals elders, weigerde de Kerkeraad der Gereformeerde Kerk afvaardiging naar de Chr. Geref. Kerk (ingebruikneming kerkgebouw). „De Wekker“ schrijft nu:

Is op deze manier dit „eenheid zoeken“ niet veel- eer een soort reclame-artikel?

Wij zijn toch blij, dat deze dingen geschreven wor- den. Wij kunnen nu weten, voor wie het althans nog niet wist, op hoeveel wij dien roep om „een- heid“ hebben te taxeren.

Hierop heeft Ds Sikkel reeds lang geantwoord. Hij zei: als ik meen, dat iemand bij me hoort, dan ga ik hem niet feliciteeren met het feit, dat hij een nieuwe woning heeft betrokken, om zijn samenwonen nog langer te weigeren. Zulk een „reclame“-gelukwensch houdt de eenheid tegen, verzwakt het recht van den eisch tot samenwoning.

Over de kwestie-Ubbink.

Dr J. G. Ubbink heeft weer een brochure geschreven. We wilden er eerst in „Kerkelijk Leven“ iets van zeg- gen, maar kwamen daar toch weer van terug, omdat we dan herhalen moeten, wat reeds lang gezegd is. Om evenwel niet geheel en al te zwijgen over de zaak, neem ik hier een artikel over, dat ik vond op de eerste pagina van „Soester Kerkbode“, 15 Juli 1933:

Deze brochure ontvingen we ter bespreking in de Kerkbode. Waar zij weergeeft de vragen, door de Part. Synode van Z.-Holland aan Dr Ubbink gesteld, en zijn antwoord daarop, zouden we kunnen volstaan met al- leen de mededeeling hiervan, omdat de zaak, op de meerdere vergaderingen onderzocht en beslist, nu komt op de Generale Synode. Toch meenen wij goed te doen, niet om ons in het hangende geschil te be- geven, maar om onze lezers een indruk te geven van wat er eigenlijk in de kwestie Ubbink in den huidi- gen vorm te doen is, eenige feiten en beweringen uit deze brochure naar voren te brengen. We hebben toch met groote aandacht dit geschrift doorgelezen en zijn zeer hierdoor getroffen, dat Dr Ubbink de meest sterke uitspraken doet, die zonneklaar zijn totaal andere instelling bewijzen en zijn afwijking aantoonen, en toch altijd maar weer zegt: Ik hand- haaf volkomen de leer der Schrift. 't Meeste komt dit uit in de drie eerste vragen, die handelen over de inspiratie der Schrift, terwijl de laatste gaan over de kerk en de ambten.

De 1ste vraag, door de Part. Synode gesteld, luidt: Aanvaardt gij de Goddelijke ingeving der Heilige Schrift, gelijk deze door de Schrift zelve duidelijk geleerd wordt, o.a. in 2 Tim. 3:16, 2 Petr. 1:19—21? Dr Ubbink begint de beantwoording hiervan aldus: Op deze vraag antwoord ik, dat ik de Goddelijke ingeving der Heilige Schrift, gelijk deze door de Schrift duidelijk geleerd wordt, o.a. in 2 Tim. 3:16, 2 Petr. 1: 19—21 aanvaard. Ge zoudt zeggen: Gelukkig, dat is in orde. Ge vergist u dan echter zeer, want onmiddellijk daar- op komt een nadere verklaring, die zulke andere dingen naar voren brengt, dat het eerste geheel om- ver worpen wordt. Dr Ubbink gevoelt dit zelf, want dan zegt hij: „Uwe Commissie zal mij wellicht vragen, wat er op deze wijze dan nog overblijft van mijn aan- vaarding van de theopneustie van het N.T.“. Hij wil niet verder met de Goddelijke ingeving van het N. T. gaan dan dat deze boeken van God uit geschreven zijn, en dat daarom niet de boeken zelf, niet de Schrift, maar het Woord, dat deze boeken bevat, van God is. Hij zegt, dat de apostelen hun geschriften geen bijzondere plaats hebben gegeven, en dat die geschriften niets anders zijn dan heel gewone, alge- meen menselijke brieven, wier schrijvers niet eens, zoals de profeten van den ouden dag, door den Heiligen Geest gedreven zijn. Lees dit nu eens aandachtig en ge vraagt met ons, wat er dan van het ja, op de eerste vraag overblijft. De theopneustie (God- delijke ingeving) is voor hem niet an- ders dan de gemeenschap met Christus, waaraan alle geloovigen deel hebben.

De 2e vraag luidt: „Geloofst gij, dat de Hei- lige Schrift naar vorm en inhoud is het Woord van God en voorts de met Godde- lijk gezag optredende rechter over ons geloof en onzen wandel, gelijk dit gezag duidelijk wordt uitgesproken, o.a. in Jesaja 8:20, Matth. 23:4 en 7, Galaten 3:8 e.v.“?

Dr Ubbink begint weer: Deze vraag schijnt mij te vragen, of ik van datgene, waarvan deze teksten spreken, het Goddelijk gezag erken en aanvaard als de over mijn geloof en wandel optredende rechter. Op deze vraag nu antwoord ik met een volmondig: „Ja ik, van ganser harte“. Dan komt echter weer de uitlegging. Als uw Commissie echter mij werkelijk bedoelde te vragen, of ik geloof, dat de 66 door menschen geschreven geschriften, en wel naar vorm en inhoud, het Woord van God zijn, zoo antwoord ik hierop met de meeste beslistheid en duidelijkheid, maar ook ontroerd in mijn binnenste, ontkennend niet alleen, maar ik wijs met heilige verontwaardiging die ge- dachte als beslist godslasterlijk af. Als afgoderij van het menschelek middel, dat God slechts wilde gebruiken, om ons Zijn geopenbaarde Woord bekend te maken.

Ge zijt het met ons eens, dat deze nadere verklar- ing absoluut ingaat tegen het in vraag 2 gestelde. Zoo gaat het ook door in de beantwoording der volgende vragen. We zouden te uitvoerig worden, wanneer we ze alle zouden nagaan. Na al deze ver- klaringen eindigt Dr Ubbink echter toch weer met: Gravamina tegen onze Belijdenis heb ik geene.

De Commissie van de Part. Synode meende echter toch uit Dr Ubbinks duidelijke verklaringen te moe- ten opmaken en elk, die deze brochure leest, zal het onmogelijk anders kunnen: Wat de belijdenis der inspiratie betreft, is zonneklaar aan den dag getreden, dat Dr U. de bij- zondere inspiratie loochent, de the- opneustie opvat als een van God gedre- ven worden, zoals eigenlijk alle gelo- vigen den H. Geest deelachtig zijn, van een bekleed zijn der Heilige Schrift met Goddelijke autoriteit niet wil we- ten, de belijdenis: de Schrift is Gods Woord, een vervloekte afgoderij noemt, en de Heilige Schrift alleen aanvaardt als menschelek bekendmaking van Gods openbaring zonder meer. Het zal niet noodig zijn, deze dwalingen nader aan te wijzen of te weerleggen; zij beves- tigen het oordeel van de Classis Woer- den daarbij ten volle. Dit wordt dan verder uitgewerkt.

Onze lezers weten, dat daarop de Part. Synode ge- handhaafd heeft de afzetting van Dr Ubbink door

de Classis Woerden. Zoals we zeiden komt nu de zaak op de Generale Synode van Middelburg.

Dr Ubbink vraagt nu in deze brochure om onpar- tijdige beoordeeling.

We moeten het echter onomwonden uitspreken, dat lezen van vragen en an- worten ons opnieuw heeft aangetoond, hoe noodzakelijk het was deze dwalin- gen aan te grijpen. Heel zijn betoog gaat lijnrecht in tegen de Heilige Schrift en de belijdenis en is bovendien zeer verwarrend. Moge het de Synode van Middel- burg gegeven worden Dr Ubbink de oogen voor zijn dwalingen te openen en moge zij pal blijven staan voor de handhaving in onze Kerken van de onfeil- baarheid van Gods Woord.

Het lijkt ons overbodig, er iets aan toe te voegen.

Over de „populariteit“ van Ds Berkhoff, en anderen.

In het „Weekbericht“ voor de leden en verdere belang- stellenden der Geref. Kerk van Zandvoort, schrijft Ds N. A. Waaning over de „populariseering van de weten- schap“. Ze neemt toe, zegt de schrijver, maar er ligt een gevaar in, dat hierhaaldelijk blijft voor velen onontkoom- baar te zijn. Als voorbeeld neemt Ds Waaning Ds Berkhoff:

De droeve strijd in het blad van Ds Berkhoff: „De laatste dingen“ over den tekst van het Oude Testa- ment. N.l. den Hebreuwschen tekst. Zoodra wij over dien Hebreuwschen tekst als tekst gaan spreken, moeten daarbij wetenschappelijke termen en methoden worden toegepast, die niet te controleeren zijn voor de lezers van onze kerkelijke bladen; en zijn die lezers dus ook niet tot oordeelen bevoegd over dat onder- werp, evenmin als ik bevoegd ben tot oordeelen hoe- veel of hoe weinig zout er in de aardappelen en hoe- veel boter er in de jus moet. Schoenmaker, houdt u bij uw leest en geef het jongste maatje niet een hamer in handen zonder dat hij kennis heeft van het leer en welke vernielingen daarop met een hamer kunnen worden aangebracht.

Als gevolg van die verkeerde populariseering van wetenschap (men kan beter zeggen: van dat populair zich bezondigen aan de wetenschap, van die populaire onwetenschappelijkheid) noemt Ds Waaning het opzeg- gen van het vertrouwen aan vakmensen. Ik vastig er de aandacht op, dat Ds Waaning dit in het algemeen zegt, niet speciaal met het oog op Ds Berkhoff. Alleen maar: wie den strijd gevolgd heeft, of brieven er over krijgt, met telkens weer nieuwe kapitale vergissingen, van lezers van Ds B., die weet, dat juist in dit geval, dat wantrouwen, met al zijn onredelijkheid, een heel sterk sprekend bewijs is voor de juistheid van Ds Waaning's opmerkingen:

Een ander gevolg is: het niet meer vertrouwen. Vak- mensen worden niet meer vertrouwd. Natuurlijk, dat we daarmee het recht tot controle niet uitsluiten. Maar er moet dan ook de bevoegdheid tot die controle zijn. En wij moeten de gronden voor onze critiek kunnen wege en verdedigen. Er is een tijd geweest, dat in populaire boekjes propaganda gemaakt werd voor de opvatting, dat de mensch van de apen afstamde. Nog kan men kringen aantreffen, waar dit geleeraard wordt maar de gronden kunnen u nooit duidelijk ge- maakt worden. De wetenschap heeft het het volk wijs gemaakt en nu dat resultaat toch wel even wankelt in wetenschappelijke kringen, blijft men het napraten. Om een voorbeeld te noemen op religieus terrein: Wat is er niet een roep geweest tot terugkeer der eerste toestanden van de christelijke kerk: de wetenschap had bewezen, dat het zoo en zoo geweest was en meteen maar gepopulariseerd. Maar heel veel zeker weten we van de eerste christenen niet af. Toch maar blijven dwepen!

Werkelijk, wij hebben niet noodig al meer weten- schappelijke resultaten te populariseren. De resul- taten zijn vaak zoo onrijp en overhaast. Maar wat wij noodig hebben is: een voortgaande, steeds dieper in- dringende studie in het Woord Gods. Ik noemde dat eenige weken geleden in het weekbericht: Woordstudie in den meest ruimen zin. En die kan niet dadelijk populair gemaakt worden. Ook resultaten van Bijbel- studie niet. Hoe meer we ons juist in dezen tijd in dien Bijbel verdiepen, hoe meer we zien, dat er vragen zijn. En die mag ik maar niet zoo op de markt van het leven werpen. Daarom is er enerzijds die studie noodig bij de leiders, maar ook anderzijds het ver- trouwen en het kunnen-wachten bij hen, die geleid moeten worden. En dat geldt voor elk levensterrein. Wij klagen wel over de onrust en de snelheid van den tijd. Maar het is soms de vraag, hoever dit klagen pose is. Met al ons geklaag stappen we toch heerlijk in den electrischen trein, die sneller gaat dan de nachtschuit.

Den band tusschen wetenschap en volk moeten wij niet verliezen. Die wordt ook niet losgelaten, er wordt juist op dit punt in den laatsten tijd prachtig werk ge- leverd. Het gevaar zit dan ook niet zoozeer in de popu- lariseering, maar in het meespreken van onbevoegden, die met vaders en (eenvoudige) zonen scherpen, en in hun artikelen onophoudelijk fouten maken. Voorbeelden behoeft ik niet te noemen. Men meene niet, dat men in zoete rust voortleven kan, als men zulke onbevoegden, die zich als bevoegd aandienen, maar laat praten. Dat- zelfde volk, dat men hier tot geduld maant (zeer terecht), moet men ook helpen, door die leugenweefsels onbarm- hartig uiteen te scheuren. Want dat is barmhartig tegen- over het volk.

K. S.